

گزارش جشن تاسیس جمهوری سخن

اپریل ۲۰۱۷ هالند

اول اپریل سال 2017، اولین اجلاس "جمهوری سخن" با حضور بیش از سیصد تن از نخبگان و علاقمندان عرصه های مختلف ادبی- هنری رسماً در هالند افتتاح گردید. مجلس، با همدلی و هم‌پذیری، هفت شهر هنر را با متانت و اعتبار تمام، در زیر یک سقف، آشکارا پدیدار کرد. محتوای این جشن تأسیسی نشان داد که جمهوری سخن، نمادی از هم‌آوایی صدا های دور افتاده از هم است، پلی است به سوی تماس و ارتباط و نگرش در هفت اقلیم هنر. تصریح این همبودی گستره های ادبی- هنری، قبلاً در اساسنامه جمهوری سخن اینگونه درج شده است :

" جمهوری سخن، تلفیق صدا ها و تکثیر تصاویر است. زمینه ای که در آن، هفت کوچه ریزوم، در بطن هفت اقلیم ترکیب می شوند. ققنوسی است که از حنجره آن، شعر، داستان، سینما، نقاشی، پیکرتراشی، موسیقی، نقد، کاریکاتور، نظریه های تازه... به گونه بهم پیوسته بیرون می ریزد. جمهوری، آبخاری که با اشعه موج آبی تا انحنای متن و هنر می تابد. خانه مشترک هموندانی که بشکلی از اشکال در درون فعالیت های خلاقانه فرهنگی نفس می کشند. کلبه ای که در حلاوت آن، میراث های بومی با نگرش و روش نرم، به بافتار می رسند. جمهوری سخن، به اتکای تخیل و خرد، راهی است بسوی تخصصی شدن فعالیت های ادبی و هنری. روزنه ای بسوی دالان های روشن فردا...".

و چنین بود که صد ها تن مشتاق و علاقمند، که از دورافتادگی و عدم پل ارتباطی، عزلت را پرخاش میکردند، با ما پیوستند تا با صدای مشترک و رسا با دید تازه و رها از هر بند، از دریچه امید و رسالت، فردا را فریاد کنیم. ما باورمند به دست یاری و توانایی کرد و کردار، آغوشی برای تسلا و بالی برای پرواز را نمود زدیم تا

هنرمند و شاعر، داستان نویس و سینماگر، پیکرتراش و خنیاگر برای تولید ادبی - هنری مثمرتر و آگاه تری دست و دامن گشایند و قامت بلندِ خلاقیت را در رنگین کمان آفرینش خط کشند و خبر کنند.

محفل باشکوه جمهوری سخن در دو بخش اساسی طرح و ترتیب یافته بود :

▪ افتتاحیه و سخنرانی اعضای کمیته تدارک و مسوولین بخشهای مختلف جمهوری سخن و مهمانان.

▪ شب گسترده فرهنگی

بخش اول برنامه

تأسیس جمهوری سخن

گردانندگان : بانو غزال نور و استاد حسین پرواز

گردانندگان مجلس با درایت و صدای زلال ، اولین جشن تأسیس جمهوری سخن را با بیان آجدای محفل آغاز کردند. گردانندگان میدانستند که مسؤلیت سترگی را به عهده دارند و خوشبختانه که مسؤلیت شانرا با تمام ابهت و حوصله مندی به انجام رسانیدند.بخش اول مجلس که حدود چهار ساعت را دربر گرفت، با تأمل و تحمل گردانندگان و سخنرانان به سامان نشست.

محفل با سخنان جناب نورالله وثوق ریس نوبتی و عضو کمیته تدارک جمهوری سخن، گشایش یافت. ایشان با افتتاح رسمی محفل، یادآور شدند :

"امروز اول اپریل 2017 میلادی رسماً جمهوری سخن را در حضور شما فرهنگیان گرانقدر در هالند افتتاح می کنیم و از شورای تدارک که طی یک سال زحمات شبانه روزی شان در راه اندازی این نهاد بزرگ بی دریغانه تلاش کرده اند متشکریم و از شما عزیزان که قبول زحمت فرموده اید و دعوت ما را پذیرفته اید، متشکرم. باید تذکر داد که فضای جمهوری سخن چتری است برای همه فرهنگیان در همه جا هرچند ما از

هالند آغازش کردیم اما در آینده به کمک شما عزیزان در سراسر اروپا گسترش پیدا خواهد کرد. اضافه می‌کنم که این نهاد به دور از همه تعلقات سیاسی، نهادی است مستقل و غیروابسته... "

متعاقباً جناب محمد شاه فرهود، شاعر، نویسنده، منتقد و عضو کمیته تدارک جمهوری سخن، روی چرایی و انگیزه‌های زایش این نهاد ادبی- هنری سخنرانی داشته، یادآور شدند:

" شاید عده‌ای از دوستان با من موافق باشند که یکی از شاخصه‌های بنیادین وضعیت فرهنگی ما در غربت، پراگندگی فرهنگیان است و این پراگندگی تأثیرات خود را در اشکال مختلفه نشان داده و نشان می‌دهد. معضلات ادیبان و هنرمندان در دو شکل به ظهور رسیده و می‌رسد: اول. عدم حمایت و ناتوانی مالی، دوم. عدم همکاری در بین شاخه‌های مختلف ادبی و هنری... فلسفه وجودی جمهوری سخن بر دو پایه استوار است: تلفیق و تنوع، تلفیق انرژی‌های پراکنده و دورمانده، و، تنوع صداها و سلیقه‌های متفاوت. جمهوری سخن فضاییست برای اتحاد فرهنگیانی که در غربت به کار و خلاقیت‌های مشترک می‌اندیشند..."

جناب فرید سیاوش، نویسنده و فرهنگی فعال، عضو کمیته تدارک، پیرامون ساختار جمهوری سخن معلومات بایسته و آراسته با تصویر و نمایش آرایه داشته و گفتند که:

"...جمهوری سخن هفت اقلیم است در هفت کوچه ریزوم که با شیوه رهبری شورایی با پرنسیب پلورالیستی - افقی فعالیت می‌کند. جمهوری سخن نه تشکل خالص از افراد است و نه یک واحد یکپارچه. جمهوری سخن مانند یک سیستم است که با افراد، پروسه‌ها و ساختارها و محیط پیرامون خود تعریف می‌شود. افراد در درون سیستم بر اساس تخصص خود نه تنها با یکدیگر ارتباط دارند بلکه در راه نیل به هدفهای معین در همبستگی و هماهنگی عمل میکنند. توانایی علمی، هنری و تخصصی اشخاص مهمترین بنیان قدرت غیرفرمال جمهوری سخن را تشکیل میدهد... هیأت مدیره و شورای رهبری و اعضا، بدنه جمهوری سخن را می‌سازند"

بعد از سخنرانی افتتاحیه، سخنرانی چرایی زایش جمهوری سخن و موضوع ساختار، نوبت به مسئولین بخش‌های هفتگانه رسید. جمهوری سخن مطابق اساسنامه، دارای هفت بخش ادبی و هنری است که بنام هفت کوچه ریزوم یاد می‌شوند.

بخش نقد و نظریه ادبی - هنری

جناب موسی فرکیش مسؤل بخش نقد و نظریه، شاعر و نویسنده، عضو کمیته تدارک و معاون جمهوری سخن، در مورد کارکرد بخش نقد و نظریه ادبی و هنری، سخن گفتند. ایشان با یادآوری اینکه هفت شهر هنر در روند تولید و تحقیق به نقد سالم و سازنده نیازمند است، ایجاد کمیته نقد و نظریه‌های ادبی- هنری را بشارت داد. تاکید کرد که برای تربیت ذهنیت نقد پذیری و تفاوت پذیری، محافل نقد و نظریه‌های ادبی دایر و گفتمان سالم جهت بهبودی و پایه گرفتن این مأمول، برنامه ریزی گردد. از آرزوهای "کوچه نقد و نظریه‌های ادبی- هنری" پیگیری موارد زیر خواهد بود:

▪ جلب و همکاری منتقدان صاحب صلاحیت و آگاه

▪ تدویر و سازماندهی محافل ادبی- هنری

▪ نقد تخصصی و معیاری از آثار ادبی- هنری

▪ سازماندهی محافل بحث و گفتمان پیرامون نظریه‌های ادبی- هنری

▪ نقد آفرینش در حضور آفرینشگر

▪ آگاهی‌دهی از تیوریه‌ها و نظریات جدید در حوزه نقد و بررسی

بخش شعر

مسئول بخش شعر جمهوری سخن بانو تانیا عاکفی شاعر، دیکلماتور و گرداننده، است. جناب احسان نیازی شاعر جوان و عضو کمیته تدارک جمهوری سخن به نمایندگی از بخش شعر، در مورد این بخش صحبت نمودند. از آمادگی‌های این نهاد برای مدد رسانی به شاعران جوان و علاقمندان راه ادبیات و هنر یادآور شده و اظهار داشتند که این بخش با یاری استادان صاحب قلم و با صلاحیت در گستره سرود و سخن، فعالانه برای همایی و هم‌آوایی شاعران، دست و دامن خواهد گشود.

بخش موسیقی

استاد یار محمد علیزی، موسیقیدان و آواز خوان مطرح و محبوب میهن، مسوول بخش موسیقی جمهوری سخن، در مورد این بخش بحث کردند. ابراز علاقه و آمادگی این بخش را برای آموزش و ایجاد امکانات جهت تدویر محافل، فراگیری موسیقی و زمینه سازی پلهای ارتباط بین هنرمندان و ادیبان بیان داشته و از پاکگیری چنین نهاد ویژه قدردانی کرد..

بخش سینما و تئاتر

مسئولین بخش سینما و تئاتر:

جناب جلال پیروز سناریست و سینماگر مجرب کشور و

جناب صبور رفعت توفان (صبور سرباز) هنر پیشه و کارگردان موفق میهن،

هر دو سینماگر در مورد این بخش سخنرانی نمودند. ایشان گفتند که سینما یک هنر ترکیبی است و ما که در غربت فیلم می‌سازیم به همکاری میان شاخه‌های ادبی و هنری ضرورت داریم، جمهوری سخن می‌تواند این نیاز و این زمینه‌ها را برای بهبود فعالیت‌های سینمایی فراهم سازد. فشرده کارهای این بخش را در درون جمهوری سخن اینگونه به بیان آوردند:

○ کمک به فیلمسازان در عرصه‌های مختلفه

○ نمایش فیلم‌های سینماگران

○ ترویج نقد فیلم

○ نقد فیلم در حضور فیلمساز

○ برگزاری جشنواره‌های فیلم

○ ایجاد کورس‌های خودمانی برای انتقال تجربه برای جوانان سینماگر

بخش داستان نویسی

به نمایندگی از بخش داستان نویسی جمهوری سخن، بانو زهرا رحیمی داستان‌نویس جوان سخن زدند: داستان یک بخش این نهاد نو تأسیس است. در این بخش تلاش می‌گردد: که با برگزاری شب‌های قصه‌خوانی، نقد قصه، برگزاری کورس‌های داستان‌نویسی ... فعالیت‌های خلاقانه‌ای انجام بیابد.

▪ برگزاری شب های قصه

▪ نقد داستان

▪ فراهم سازی کورس های داستان نویسی

▪ کمک به چاپ و انتشار مجموعه های داستانی

▪ تأمین ارتباط بین قصه نویس (سناریو نویس) و سینماگر

نقاشی

جناب توابع صافی، نقاش، خطاط و دیزاینر مسؤول بخش نقاشی و به نمایندگی از بخش پیکرتراشی نیز، با نگاهی بر زمینه های تاریخی این دو هنر زیبا، یادآور شد که "...واقعا که ضرورت به ایجاد چنین نهادی محسوس بود و یقیناً که دست آورد های چشمگیری نیز در عرصه های هنری و فرهنگی خواهند داشت. امید بر این است که جمهوری سخن نقطه انسجام و همکاری برای هنرمندان و زمینه ساز فعالیت های بیشتر و گسترده آنها باشد، بطور مثال در زمینه های ذیل :

o برگزاری نمایشگاه های دسته جمعی از آثار هنرمندان

o در از مدت ایجاد مرکز کلتوری و هنری که زمینه کارهای مشترک را بین هنرمندان باعث شود.

o زمینه سازی برای تدریس هنرهای تجسمی که در آن هنرمندان بتوانند هموطنان علاقمند را در آموزش هنر های تجسمی یاری رسانند .

o زمینه سازی برای پروژه های هنری در شهرهای مختلف و تماس با شهرداری ها فراهم سازی امکانات در عملی ساختن این پروژه ها.

o زمینه ارتباط با هنرمندان افغان در اروپا و داخل افغانستان.

و بدین گونه مسؤولین بخش ها در مورد هفت بخش جمهوری سخن (شعر، داستان، موسیقی، سینما و تئاتر، نقاشی، پیکرتراشی، نقد و نظریه ادبی - هنری) سخن گفتند و برنامه های کاری شان را بطور فشرده به بیان آوردند. مسؤولین بخش ها که هر کدام در رشته های خود تجربه و تخصص دارند، تعهد کردند که برنامه های کاری خود را تدوین خواهند کرد.

سخنرانی های مهمانان

مدعوین جمهوری سخن از کشور های مختلف جمع آمده بودند تا حمایت و آمادگی شان را در جهت تحقق برنامه ها و گسترش دامنه این نهاد ابراز بدارند. مهمانان که شامل ادیبان ، هنرمندان و دانشمندان می شد ، مطابق آجندای قبلاً تدوین شده، در همدلی و همصدایی با ما بودند :

جناب فضل الله زرکوب شاعر و نویسنده / دنمارک

جناب سالار عزیزپور شاعر ، داستان نویس و منتقد ادبی/ آلمان

بانو رویا ثبات نویسنده، دکلماتور و فعال فرهنگی / کانادا

داکتر غلام محمد انصاری موزیسین و داکتر طب / آلمان

داکتر صفی وهاب آوازخوان ، موزیسین و سایکو فزیوتراپ / آلمان

پروفیسور داکتر محمد انور ترابی شاعر ، نویسنده و دانشمند طب / هالند

جناب سلیمان راوش نویسنده و پژوهشگر / آلمان

داکتر دستگیر رضایی نویسنده و پژوهشگر و استاد دانشگاه/ هالند

جناب صمد کارمند نویسنده و فعال فرهنگی / آلمان

بانو زرغونه ولی فعال فرهنگی / آلمان

جناب عبدالقدوس واثق خطاط و نقاش / هالند

جناب احسان پاکزاد - پیام ویدیویی تلویزیون شبچراخ - کانادا - که با ارسال پیام زیبا و مستحکم شان، فضای جمهوری سخن را پر از امید به کار تا آنسوی اقیانوس ها نمود.

مهمانان مطابق سناریوی قبلی (که نام های شان در آجندا درج بوده) سخنرانی های شانرا بطرز کوتاه و فشرده در مورد تأسیس جمهوری سخن و چگونگی گسترش نهاد از هالند تا اروپا و جهان ایراد نمودند. تأسیس چنین نهادی را از نیاز های جدی جامعه فرهنگی در غربت دانسته و هر نوع همکاری را بشارت دادند.

گالری نقاشی، خطاطی و کتاب

در فاصله های تفریح بین دو بخش اصلی برنامه، بخش وقفه برای غذا و بخش اختتامیه؛ اعضا و علاقمندان هنر و ادبیات، نمایشگاهی که از آثار نقاشی، خطاطی، پیکرتراشی و کتاب ترتیب داده شده بود با استقبال حاضرین در محفل روبرو شد. درین نمایشگاه، مهمانان از آثار هنری دیدن نموده و عده یی هم آمادگی شانرا برای خرید آثار زیبا و پرمایه ابراز داشتند. در بخش میز کتاب، جناب ظاهر سپاس که یکی از ناشرین و فرهنگیان فعال در هالند است، کتبی را غرض نمایش و عرضه به خوانندگان کتب ادبی- هنری برپا داشته بودند. مدعوین محفل، در وقفه های تعیین شده از گالری دیدن کرده و با همدیگر و هنرآفرینان و آثار شان عکس گرفته و عهد بر تداوم چنین دیدار ها در جمهوری سخن بستند.

هنرمندانی که آثار شان زینت بخش گالری جمهوری سخن گشته بود :

§ جناب تواب صافی - شش تابلوی نقاشی

§ جناب داود نیازی - سه تابلوی نقاشی کاهی

§ بانو فردینا طیب زاده - سه تابلوی نقاشی

§ جناب عبدالقدوس واثق - پنج تابلوی خطاطی

§ جناب ابوبکر امینی - دو تابلوی نقاشی ریگ رنگه

§ جناب حمید حلیمی - چند مجسمه ریلیف

§ جناب ظاهر سپاس - میز کتاب

بخش دوم

برنامه فرهنگی جشن میلاد جمهوری سخن

گردانندگان: بانو تانیا عاکفی و بانو سمیه فروتن

گردانندگان این بخش که شش ساعت تمام در استیژ نشستند و این برنامه رنگین را با تمام حوصله مندی و لبخند گردانندگی نمودند. در آغاز گردانندگان محتوای برنامه را بیان کردند و با خوانش اشعاری از خود، برنامه را آغاز کردند. این بخش که بنام " شب فرهنگی " مسما شده بود، در نوع خود ویژه و مرکب از بخشهای متنوع ادبی- هنری بود. شعر، موسیقی، تئاتر، طنز و نمایش فیلم های سینمایی شامل این بخش می شد. در رنگینی و گشادن باغستان طراوت و لبخند، این هنرمندان و استادان محترم سهم داشتند:

بخش موسیقی

مسؤل بخش : استاد یارمحمد علیزی

o آواز خوانی و اجرای تکنوازی:

o جناب محبوب الله محبوب

o جناب حفیظ بخش

o جناب جاوید نصرت

o جناب احمد پرویز

o جناب استاد یارمحمد علیزی

o تکنوازی طبله بوسیله حمید منصور

o تکنوازی ستار بوسیله حسین آغا

o تکنوازی دف بوسیله جعفر امیری

بخش سینما و تئاتر

مسؤل بخش صبور رفعت (صبور سرباز) هنرپیشه و کارگردان

در این بخش موارد زیرین به اجراء در آمد :

▪ نمایش چند فیلم کوتاه

▪ سخنرانی کوتاه در باره فیلم ها

▪ نمایشنامه تئاتری بوسیله هنرپیشه های سینما

▪ اجرای مونولوگ ها

بخش خوانش شعر

▪ بانو انجیلا پگاهی

- بانو بلقیس پرنیان
- بانو راحله یار
- جناب هارون یوسفی
- جناب احسان نیازی
- بانو عزیزه عنایت
- جناب توکل هروی
- جناب محمد زرگر پور
- جناب علی احمد زرگر پور
- جناب مصلح سلجوقی
- جناب عبدالودود فضلی

فلمهایی از گوشه های این محفل پر صفا و عطر آگین بوسیله انجنیر نعیم فرهود فیلمبرداری شده ، بزودی بعد از تنظیم و ویرایش نشر خواهد شد.

پایان گزارش :

نخستین محفل جمهوری سخن، همایشی برای افتتاح و جشنی برای همدلان و علاقمندان ساحه های مختلف ادبی-هنری بود. محفل سخن بود که از زبان شعر ، از لبان موسیقی و سینما و نقاشی و پیکر تراشی و خطاطی میترانید. سخن همبودی هنر ها بود و نمادی از جمع دور از هم اما بسته و همدل با هم. این نشست و دست اندرکارانش نشان دادند که هنر ها در باهمی و ارتباط مهربان با هم میتوانند خوش خط و نیکو قامت بر دشواری کمبود ها و نبود ها فایق آیند. با سرانگشتان خلاق و هنرآفرین، زنجیره ای از تولید و نماد را چنان رقم زنند که عسرت و حسرت را در پهنه ایجادگری هایش نوایی نباشد. این "نخستین نشست" با کاستی های ناگزیر هم همراه بود. کمیته تدارک جمهوری سخن با حرمت به رأی و نظر های ارایه شده، با جدیت و دقت تمام آنها را به شور نشست و بخاطر رفع و عدم تکرار شماری نارسایی های اندک، برنامه ریخت و عطف توجه کرد. امید بر آنست که غرس این درخت پر ثمر و پر ارزش در باغستان فرهنگ ما بتواند تا آفتاب تولید و آفرینش، شاخه کشد، بروید و بشکفتد و آن فریاد همآوایی هنر ها و همپذیری صدا ها را برتارک موج تازه ی دمیدن و نفس کشیدن جاری سازد تا باشد جمهوری سخن گسترده خلاقانه آفرینشها و پل پرصفای یافتنها شود.

هیأت مدیره جمهوری سخن